

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Palvelukuvaus

Sivistyslautakunnan alaisen kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan toiminta koostuu varhaiskasvatuksesta, esi- ja perusopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, erityisopetuksesta ja lukiokoulutuksesta.

Kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan johtotiimiin ovat kuuluneet: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, musiikkiopiston rehtori, kansalaisopiston/taidekoulun rehtori, kirjastotoimenpäällikkö, kulttuuripäällikkö, liikunta- ja nuorisotoimenpäällikkö ja sihteerinä kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan hallintosihteeri.

Kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan yleishallinto vastaa toimialaan kuuluvien palveluiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Henkilöstöä yleishallinnossa on neljä: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö ja hallintosihteeri.

Tilivelvollisina viranhaltijoina ovat toimineet sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mika Kamunen, opetuspäällikkö Juho Norrena 31.7.2024 saakka, vt. opetuspäällikkö Carita Jussinmäki 1.8.2024 alkaen, varhaiskasvatuspäällikkö Katja Korkiamäki, varhaiskasvatuksen alue-esimiehet Henna-Riikka Niemistö, Anu Latvala, Anne Peräsalo, Jenni Latvala, varhaiskasvatuksen palveluohjaaja Henna Pohjanoksa, alakoulujen rehtorit / koulunjohtajat Marko Kivimäki, Marika Pohjoispää, Teemu Rantala, Eija Västinsalo 31.7.2024 saakka, Kirsi Sulkakoski 1.8.2024 alkaen, Ulla-Maija Saikkonen-Mahne, Tiina Takamäki, Ville Rantala, Teija Karvonen, Aino Talvitie-Luomala 20.12.2024 saakka, Laura Kanerva 21.12.2024 alkaen, Tuula Tervonen, Jorma Nyrhilä 31.7.2024 saakka, Marjo Valkama 1.8.2024 alkaen, yläkoulun rehtori Petri Saunamäki ja lukion rehtori Kaisa Piiparinen.

Sivistyslautakunta: puheenjohtaja Ilpo Ulvinen, varapuheenjohtaja Simo Ikola, jäsenet Pauliina Luomala, Henry Kivistö, Eeva Jylhä, Samuli Kylkisalo, Marjo Lakso, Hanna Peräaho, Hannu Saarela, kaupunginhallituksen edustaja Riitta Kangasluoma ja nuorisovaltuuston edustaja Diana Magyar.

Sivistyslautakunnan esittelijänä on toiminut sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mika Kamunen ja sihteerinä kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan hallintosihteeri Tiina Lassila. Sivistyslautakunta on vuoden 2024 aikana pitänyt 12 kokousta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sivistyslautakunnan alaiset yksiköt ovat läpikäyneet/täyttäneet sisäisen valvonnan tarkistuslistan koskien vuoden 2024 toimintaa. Yksiköt ovat raportoineet siitä eteenpäin kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan toimialan hallintoa ja edelleen eteenpäin kaupungin johtoryhmälle. Raporttien yhteenvedon perusteella toimialan hallinto laatii toimenpiteet mahdollisten kehittämistoimenpiteiden tekemiseen.

Sivistyslautakunnan ja se alaisten yksikköjen toiminnassa on noudatettu voimassa olevia säännöksiä, ohjeita ja toimintaa koskevia päätöksiä.

Kiinteistöjen ja irtaimiston vakuuttaminen on hoidettu keskitetysti. Sivistyslautakunnan alaisissa yksiköissä ovat seuraavat ajantasaiset ennalta ehkäisevät suunnitelmat ja varautumissuunnitelmat: Pelastussuunnitelmat, turvallisuussuunnitelmat, kiusaamista ehkäisevä suunnitelma, kiusaamistapausten selvittelyyn liittyvä suunnitelma. Pelastussuunnitelmia on yksiköittäin harjoitettu. Perusopetuksen koulujen ja lukion osalta on otettu käyttöön hälytysjärjestelmä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2024 aikana hälytysjärjestelmää on harjoitettu koulun henkilöstön keskuudessa yhteistyössä turvallisuusasiantuntijan kanssa. Palvelukykyyn liittyvät riskit liittyvät ohueen organisaatioon.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Yhteistyö hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kanssa eteni yhteisten toimintamallien osalta.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ollut keskeinen osa palveluiden järjestämistä. Vastuunjakoja ja roolituksia on kehitetty hyvässä yhteistyössä. Esimerkiksi perhekeskuksen ja opiskeluhoollon yhteistyöhön saatiin rakennettua hyvää toimintamallia.

Hyvinvointialueen mukanaan tuoma muutos tulee vaikuttamaan yhteistyöhön ja toiveissa on, että hyvää yhteistyötä ja palveluiden kehittämistä jatketaan tulevaisuudessakin kuntalaisten eteen.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen Talouden tasapainon ylläpitäminen	Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi -Työ- ja toimintakyky paranee -Työn kuormittavuus tasapainottuu -Työkyvyttömyyseläkkeelle siirrytään vähemmän -Sairauspoissaolot vähenevät -Työkykyisten määrä kasvaa	-Hyödynnetään elintapaohjauksen tilastoja -Seurataan Kaikukortin käyttöä -Hyödynnetään hyvinvointisuunnitelmassa mainittuja mittaristoja	Hyvinvointiraportti 2024 valmistuu kevään 2025 aikana, sis. mainittujen mittarien seuranta. Kaikukortti-toiminta on vakiinnuttanut paikkansa kaupungin toiminnassa. sairauspoissaolot vähenevät edelliseen vuoteen verrattuna.

<p>Hyvinvoinnin lisääminen</p> <p>Talouden tasapainon ylläpitäminen</p>	<p>HyTe -yhteistyön kehittäminen ja sujuvoittaminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa</p>	<p>Moniammatillisuuden ja siihen liittyvien toimintaprosessien selkiyttäminen yhdessä sivistyspalveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden kanssa.</p>	<p>Toteutui. Kehitystyö jatkuu edelleen.</p>
<p>Hyvinvoinnin lisääminen</p>	<p>Vahvuutena Välittäminen: Aukkailla on mahdollisuus aktiiviseen osallistumiseen, yhteisöllisyys lisääntyy</p>	<p>Asiakaskyselyt Osallistuvan budjetin kampanjat: 1-3 kpl Osallisuus- ja yhdenvertaisuus-suunnitelma päivitetty: K/E</p>	<p>Järjestötapaaminen järjestetty keuhällä, tapaamisessa kysely järjestöille. Seuraava suunnitteilla syksyille. Nuorisotoimen osbu-kampanja toteutuksessa. Osallisuus ja yhdenvertaisuus-suunnitelman päivitys siirtyy v.2025 (laajan hyvinvointisuunnitelman yhteyteen)</p>

Varhaiskasvatuspalvelut

Palvelukuvaus

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatusta ohjaa varhaiskasvatustililaki (540/2018), jossa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen tavoitteista. Varhaiskasvatus on merkittävä osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polulla. Esiopetusta, jota säätelee perusopetuslaki, järjestetään varhaiskasvatustililäisissä, koulujen tiloissa toimivissa esiopetusryhmissä tai 0-2 luokkien yhteydessä.

Subjektiiivinen oikeus varhaiskasvatukseen on lapsilla, jotka eivät ole oppivelvollisuusikäisiä sekä sitä vanhemmilla lapsilla, milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä hoitoa ole muulla tavoin järjestetty.

Varhaiskasvatuksessa toiminnan lähtökohtana on kiinteä kasvatusyhteistyö huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestettäessä toimitaan monialaisessa yhteistyöverkostossa, jolla mahdollistetaan jokaisen lapsen kasvu ja kehitys lapsen edun mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko koostui vuoden 2024 aikana Ritavuoren, Alanurmon, Jokilaakson, Kissankellon ja Liuhtarin päiväkodeista, Liuhtarin, Keskuskoulun ja Ritavuoren esiopetusryhmistä sekä Myllärin, Tiistenjoen, Vaahteran, Kultahipun ja Karpalon ryhmiksistä. Yksityisiä päiväkoteja toimi kolme (3), Mimilii, MarjaPulla ja Pilke Merihevonen. Vuoden 2024 alussa kotona toimivia perhepäivähoitajia toimi 14, syyskaudella perhepäivähoitajia oli 13. Kauhajärven päiväkotiryhmän toiminta loppui 1.8.2024 alkaen ja samaan aikaan Myllärin ryhmäperhepäiväkodin lapsimäärä vähennettiin kahdestatoista (12) kahdeksaan (8). Varhaiskasvatuksesta eläköityi vuoden 2024 aikana yksi (1) varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi (2) varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä yksi (1) kotona toimiva perhepäivähoitaja.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Vuoden 2024 aikana varhaiskasvatuksessa jatkettiin edelleen Vahvuutena välittäminen-teemaa. Teema näkyi arjessa mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä kaveritaitojen opetteluna ja teemaa sisällytettiin vahvasti kaikkeen varhaiskasvatuksen toimintaan. Yksiköissä keskityttiin vahvasti yhteisöllisyyden, hyvän huomaamisen ja positiivisen, osallistavan kasvatuksen ja työyhteisötaitojen kehittämiseen.

Kevään 2024 aikana varhaiskasvatuksessa laadittiin Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ryhmäkohtaisesti. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin sekä perheille suunnattu hyvinvointikysely että henkilöstölle suunnattu työhyvinvointikysely.

Syksyn 2024 aikana varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi (Karvi), jossa laadunarvioinnin teemana oli Tuen paikalliset linjaukset sekä Leikki. Lisäksi vuoden lopulla toteutettiin varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely huoltajille. Kyselyn tulosten käsittely ja toimenpiteet ajoittuvat vuoden 2025 alkupuolelle.

Perhekeskusyhteistyötä toteutettiin säännöllisesti yhteistyössä hyvinvointialueen ja varhaiskasvatuksen kanssa Kohtaamispaikka Ilonassa perheaamiaisen järjestämisen merkeissä.

Henkilöstölle järjestettiin useita täydennyskoulutusmahdollisuuksia ETEVÄ-varhaiskasvatuksen täydennyskoulutusverkoston toimesta. Koko henkilöstön koulutus toteutui syyskuussa aiheella Tunteet työssä ja arvostava kohtaaminen - Työhyvinvointia positiivisesta pedagogiikasta. Tavoitteena varhaiskasvatuksessa oli toimintakaudella 2024 vahvistaa tiimityöskentelyä sekä henkilöstön ammatillista osaamista.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöä täydensi vuoden 2024 ajan valtion erityisavustushankkeella kolme resurssilastenhoitajaa, joiden pääasiallinen tehtävä oli tukea lapsiryhmien toimintaa ja kohdentaa resurssia tukea tarvitsevien lasten avustamiseen.

Talousarviovuodelle 2024 asetettuihin tavoitteisiin päästiin hyvin, mutta suuri osa tavoitteista on sellaisia, joiden työstämistä jatketaan vuoden 2025 aikana johdonmukaisen kehittämistyön näkökulmasta.

Päiväkoti

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen	Pedagogiikan vahvistaminen ja sisällöllinen kehittäminen	Varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja arviointimenetelmän käyttöönotto	Käyttöönotto toteutunut. Kehittämistyö jatkuu vuosittaisena.
Osallistaminen	Osallisuus / yhteisöllisyys	Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja olemassa olevan tietotaidon hyödyntäminen työyhteisöissä	Toteutunut ja jatketaan edelleen seuraavalle vuodelle
		Maakunnalliseen ETEVÄ-varhaiskasvatuksen täydennyskoulutussuunnitelmaan sitoutuminen, koulutusten hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti	Toteutunut.
		Tiimityöskentelyn menetelmien vahvistaminen ja johdonmukainen kehittäminen yksiköissä	Toteutunut ja jatketaan edelleen seuraavalle vuodelle.
Hyvinvoinnin lisääminen	Kolmitasoisen tuen käytänteiden vahvistaminen	Lapsen tuen toteutuminen inklusiivisesti, tuki viedään lapsen luo vahvasti osana lapsen arkea	Toteutunut.
	HYTE- yhteistyö	Hyväksi havaittujen yhteistyökäytänteiden ylläpitäminen hyvinvointialueella toimivien tahojen kanssa	Toteutunut osittain. Yhteistyömuodot hakevat vielä muotoaan.

Hyvinvoinnin lisääminen	Osallisuus / yhteisöllisyys	<p>Vahvuusperusteinen toimintatapa ja työote, positiivisen pedagogiikan vahvistaminen, vahvuutena välittäminen-teema keskeisenä kaikessa toiminnassa</p> <p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen</p> <p>Yhteisöllisen toimintatavan lisääminen yksiköiden ja ryhmien välillä</p> <p>Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen</p>	<p>Toteutunut ja jatketaan edelleen seuraavalle vuodelle.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Toteutunut.</p>
-------------------------	-----------------------------	--	---

Perhepäivähoito

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoinnin lisääminen	Perhepäivähoidon säilyttäminen osana varhaiskasvatuspalveluja	Tavoitetaso 15 - 20 hoitajaa	Ei toteutunut, hoitajien määrä vähentynyt eläköitymisen ja työkierron johdosta, eikä palveluverkko on ole tarvetta rekrytoida uusia hoitajia.
Hyvinvoinnin lisääminen	Pedagogisen toimintakulttuurin kehittäminen perhepäivähoidossa	Perhepäivähoidon laadun arviointi ja arviointimenetelmän käyttöönotto	Ei toteutunut. Laadunarviointi kohdistui käyttöönoton alkuvaiheessa päiväkotitoimintaan.

Hyvinvoinnin lisääminen, osallistaminen	Osallisuus / yhteisöllisyys	<p>Vahvuusperusteinen toimintatapa ja työote, positiivisen pedagogiikan vahvistaminen</p> <p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen</p> <p>Yhteisöllisen toimintatavan lisääminen perhepäivähoitajien tiimien sekä varahoitopäiväkotien välillä</p> <p>Vahvuutena välittäminen keskeisenä kaikessa toiminnassa</p> <p>Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen</p>	<p>Toteutunut ja jatkuu edelleen seuraavalle vuodelle.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Ei toteutunut.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Toteutunut ryhmäperhepäivähoidon osalta.</p>
---	-----------------------------	--	--

Kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja palveluseteli

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen, Talouden tasapainon ylläpitäminen	Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelurakenteen vakiinnuttaminen	Palveluseteli kattaa 22-25% koko varhaiskasvatuspalvelun kokonaisuudesta	Toteutunut, palveluseteli-asiakkaiden määrä n. 23%

		Lasten sijoittelun seuranta	
--	--	-----------------------------	--

Keskeisimmät tunnusluvut vuosilta 2020-2024

Päiväkoti

	TP 2020 1.1.- 31.7. 2020*	TP 2020 1.8.- 31.12. 2020*	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Toimintapäivät, maksimikapasiteetti**	105 270	94 380	94 380	98 978	101 398	101 640
Hoitopaikat (rakenteellinen)	435	390	390	409	419	420

*Tilinpäätösvuonna 2020 eduskunnassa hyväksyttiin lakimuutos 1.8.2020 alkaen, jolla pienennettiin varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja 24 lapsesta 21 lapseen. Tämä vaikutti rakenteellisiin hoitopaikkoihin varhaiskasvatuksessa ja siitä syystä TP 2020 on jaettu kahteen ajanjaksoon

**Toimintapäivät maksimikapasiteetilla on laskettu n. 242 päivällä/vuosi

***Toimintavuoden 2023 tilinpäätöksessä päiväkotien tunnusluvut on jaettu kahteen ajanjaksoon varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistuksen ja siitä johtuvien rakenteellisten hoitopaikkojen muutoksen myötä

Perhepäivähoito

	TP 2020 1.1.- 31.7.*	TP 2020 1.8.- 31.12.*	TP 2021	TP 2022	TP 2023 1.1.- 28.2. ***	TP 2023 1.3.- 31.12. ***	TP 2024
Kunnallinen ryhmäperhepäivähoito							
Toimintapäivät, maksimikapasiteetti**	17 600	17 600	19 360	22 880	22 880	14 080	13 200
Hoitopaikat (rakenteellinen)	80	80	88	104	104	64	60
Kunnallinen perhepäivähoito							
Toimintapäivät, maksimikapasiteetti**	27 280	23 760	20 240	20 240	14 960	14 080	12 320
Hoitopaikat (rakenteellinen)	124	108	92	92	68	64	56

*Kotona toimivia perhepäivähoitajia on toiminut toimintakaudella 2019-2020 31 ja määrä väheni toimintakaudella 2020-2021 27. Tämä vaikutti rakenteellisiin hoitopaikkoihin varhaiskasvatuksessa ja siitä syystä TP 2020 on jaettu kahteen ajanjaksoon.

**Toimintapäivät maksimikapasiteetilla on laskettu n. 220 päivällä/vuosi

***Toimintavuoden 2023 tilinpäätöksessä kunnallinen ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito on jaettu kahteen ajanjaksoon varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistuksen ja siitä johtuvien rakenteellisten hoitopaikkojen muutoksen myötä

Kotihoidon tuki

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Kotihoidontuki/perheitä*	125	107	102	94	160*
Kotihoidontuki/lapsia*	196	165	143	128	212*
Palveluseteli/lapsia	196	185	175	160	140
Kuntalisä/lapsia	142	116	116	71	66

*Huom! Kotihoidontuen tilastointi on vuoden 2024 tilinpäätöksessä ilmoitettu uuden käytännön mukaisesti vuositilaston tiedoista eikä ole verrannollinen aikaisempiin tilinpäätöstietoihin.

Perusopetus / alakoulut

Palvelukuvaus

Lapualaisille lapsille järjestetään ikäkauden ja edellytysten mukaista perusopetusta, joka edistää oppilaiden tervettä kasvua, oppimista ja kehitystä. Kouluissa hankitaan tavoitteellisesti elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä kehitetään tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen aikana luodaan pohja elinikäiselle oppimiselle. Yhdessä kotien kanssa tuetaan oppilaiden elämänhallintataitoja sekä omien vahvuuksien löytämistä. Vuorovaikutustaidot kehittyvät yhteisöllisessä toiminnassa.

Lapualla toimii 11 perusopetuksen alakoulua: Alanurmo, Haapakoski, Hellanmaa, Kauhajärvi, Keskuskoulu, Liuhtari, Männikkö, Pouttu, Ritavuori, Ruha ja Tiistenjoki. Esiopetusta järjestettiin kuluvaan vuoteen aikana koulujen yhteydessä Hellanmaan, Männikön, Kauhajärven ja Tiistenjoen kouluissa.

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa erilaisin tukimuodoin ja joustavin rakentein. Eryistä tukea saavien opetusta järjestetään kaikilla kouluilla. Erytysluokkia toimii Liuhtarin koulussa. Yhteistyötä huoltajien kanssa on rakennettu luottamukselliseksi vuorovaikutussuhteeksi monipuolisten yhteistyön avulla.

Oppilaiden iltapäivätoimintaa järjestettiin koulujen toimesta Alanurmossa, Liuhtarissa, Ritavuorella, Keskuskoululla ja Ruhan koululla. Lisäksi Kauhajärven, Männikön ja Tiistenjoen kouluilla järjestettiin iltapäivätoimintaa yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Vuoden 2024 osalta alakouluissa edettiin suunnitelman mukaisesti. Tärkeimmät tavoitteet: hyvinvointi, verkostoyhteistyö ja pedagoginen kehittäminen etenivät, mutta kehittämistyö jatkuu samansuuntaisesti edelleen. Erityisesti kouluilla kiinnitettiin huomiota oppilaan osallisuuden lisäämiseen ja yhteisön hyvinvointiin.

Vahvuutena välittäminen -kampanja toimi kaikissa yksiköissä. Kaupungin oma hyvinvointikysely toimi tärkeässä roolissa koulujen hyvinvointityön tavoitteiden asettamisessa. Verkostomainen työtapa on vakiintunut toimintamalli ja verkostot ovat levittäneet hyviä käytäntöjä sekä parantaneet tiedonkulkua koulujen välillä. Tiimiopettajuutta ja joustavia tuen järjestelyjä on kehitetty toimivimmiksi sekä yhteisiä

linjauksia on täsmennetty.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ollut keskeinen osa palveluiden järjestämistä. Toimintamalleja, vastuunjakoja ja roolituksia on kehitetty edelleen. Esimerkiksi perhekeskuksen ja opiskeluhuollon ohjausryhmien organisoitumista on täsmennetty ja otettu käyttöön osittain yhteinen vuosikello

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen, kehittäminen, innovointi	Kouluturvallisuus	<p>Hyvinvointikyselyssä alakoulujen oppilaista kokee olonsa koulussa turvalliseksi 81 %. Tavoitteena on parantaa kyseistä osuutta.</p> <p>Kiusaamista kertoo kokevansa (3-6-luokan oppilaista) vähintään kerran viikossa 11,7 %. Tavoitteena on pienentää kyseistä osuutta.</p>	<p>Osittain toteutunut (turvallisuuden kokemus alakouluissa oli hyvinvointikyselyssä edelleen 81 %, kiusattujen oppilaiden osuus 11,1%). Kehittämistyö jatkuu ja tuloksia arvioidaan seuraavan hyvinvointikyselyn yhteydessä.</p>

<p>Hyvinvoinnin lisääminen, kehittäminen, osallistaminen</p> <p>Hyvinvoinnin lisääminen, kehittäminen, verkostoituminen</p>	<p>Osallisuus / yhteisöllisyys</p> <p>Hyvinvointialue-yhteistyö</p>	<p>Hyvinvointikyselyn tulosten hyödyntäminen kaikissa yksiköissä oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön näkökulmista kaikissa yksiköissä. Mittarina kirjausten toteutuminen yksiköittäin.</p> <p>Moniammatillisuuden ja siihen liittyvien prosessien selkiyttäminen oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi. Perhekeskus ja opiskeluhoitotyön yhteensovittaminen. Kokonaisvaltaisten palveluiden rakentaminen. Moniammatillisen hyvinvointityön mallintaminen. Mittarina toteutuneet yhteistyökokoukset.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut Kehittämistyö jatkuu</p>
<p>Hyvinvoinnin lisääminen, kehittäminen, osallistaminen, verkostoituminen</p>	<p>Verkostojen kehittäminen</p>	<p>Verkostojen ylläpitäminen ja toiminnan kehittäminen. Verkostotavoitteiden kirjaaminen sekä toimijoiden roolien määrittely kaikissa toimivissa verkostoissa. Mittarina kirjausten toteutuminen/toteutumattomuus.</p>	<p>Toteutunut osittain</p>
<p>Hyvinvoinnin lisääminen, kehittäminen, innovointi, verkostoituminen</p>	<p>Pedagoginen kehittäminen</p>	<p>Yhteisopettajuuden lisääminen. Lähikouluperiaatteen ja inklusion edistäminen. Kustannustehokkaiden ja tuen tarpeita vastaavien erityispedagogisten käytänteiden kehittäminen: tupa-opetus ja</p>	<p>Toteutunut osittain Kehittämistyö jatkuu</p>

		kehittäjäryhmän toiminta. Digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Alkuopetuksen toiminnallisuuden kehittäminen. Tuen käsikirjan päivittäminen. Mittarina teemaan liittyvien koulutusten ja pedagogisten kahviloiden määrä.	
--	--	--	--

Keskeisimmät tunnusluvut vuosilta 2020-2024

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Tuntikehys					
yleisopetus	1768,5	1736,5	1740	1568	1578
osa-aikainen erityisopetus + koordinointi	197	235	235	350	342
luokkamuotoinen erityisopetus	160	166,5	166,5	270	244
Henkilökunta					
- opettajat	84	86	86	92	91
- ohjaajat ja kouluvalmentajat	36	35	35	30	28
Oppilasmäärä	1133	1108	1105	1126	1063

Perusopetus / yläkoulu

Palvelukuvaus

Yläkoulu antaa opetusta vuosiluokilla 7-9, jonka tavoitteena on oppilaan päättötodistus ja mahdollisuus siirtyä toisen asteen opintoihin sekä antaa oppilaalle elämässään tarvittavat tarpeelliset tiedot ja taidot. Opetuksessa ja kasvatuksessa edistetään sivistystä ja annetaan mahdollisuus itsensä kehittämiseen monipuolisesti. Oppilaille opetetaan vastuuntunnon merkitystä, omatoimisuutta ja vahvistetaan myönteisen minäkuvan syntymistä. Koulu kasvattaa nuoria hyvään sosiaaliseen kanssakäymiseen ja suvaitsevaisuuteen.

Opintomenestyksen turvaamiseksi koulussa annetaan yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Osa-aikaista erityisopetusta antaa kolme kokoaikaista erityisopettajaa ja erityisluokanopetusta viisi kokoaikaista erityisluokanopettajaa. Oppilaanohjauksen kautta oppilaan omaa oppimisympäristöä ja käsitystä tulevasta työympäristöstä vahvistetaan.

Kouluterveydenhuolto hoitaa säännölliset terveystarkastukset, opettaa terveitä elämäntapoja ja säännöllistä ruokailua yhteistyössä opetuksen ja ruokapalvelun kanssa. Ongelmatilanteissa toimitaan aktiivisesti kotien, psykologin ja kuraattorin, -lääkärin ym. tahojen kanssa.

Koulu osallistuu valtakunnallisiin arviointi- ja vertailututkimuksiin, joiden kautta palvelua voidaan kehittää.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Vuoden 2024 toiminta on toteutunut suunnitellulla tavalla. Keskeiset pedagogiset tavoitteet 9. luokkalaisten päättötodistus ja toisen asteen opintoihin siirtyminen toteutuivat.

Moniammatillisen yhteistyön rooli, määrä ja tarve on lisääntynyt. Tähän tarpeeseen on vastattu suunnitellusti. Yhteistyö erityisesti lastensuojelun, sosiaalipalvelujen sekä hyvinvointialueen kanssa on entisestään tiivistynyt ja toimintamalleja, vastuunjakoja sekä roolituksia on kehitetty edelleen.

Huomiota kiinnitettiin erityisesti oppilaiden osallisuuden lisäämiseen ja yhteisön hyvinvointiin, yhteistyössä koulun verkostojen kanssa. Vanhempainyhdistys aloitti toimintansa.

Vahvuutena välittäminen -kampanja on ollut koulussa suunnitellusti esillä ja yhteistyö kotien kanssa on ollut aktiivista.

Opetuksen tuen osalta on otettu käyttöön tiimiopettajuutta aiempaa laajemmassa määrin. Tehtävää on jaettu ja räätälöity kulloiseenkin tilanteeseen ja tarpeeseen nähdessä joustavasti.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Kampanjan jatko Yhteisöllisyyttä lisäävät tapahtumat	Toteutunut. Kehittämistyö koko toimintakauden kestävä
Hyvinvoinnin lisääminen	HYTE-yhteistyö sosiaali- ja terveystieteiden kanssa	Moniammatillisuuden ja siihen liittyvien prosessien selkiyttäminen oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi. Kokonaisvaltaisten	Toteutunut. Kehittämistyö koko toimintakauden kestävä

		palveluiden rakentaminen.	
Hyvinvoinnin lisääminen Talouden tasapainon ylläpitäminen	Oppilaan päättötodistus ja toisen asteen opintoihin siirtyminen	Laadukas opetus pätevällä ja määrältään riittävällä henkilöstöllä. Päättötodistus ja oppilaanohjaus sekä seuranta.	Toteutunut
Hyvinvoinnin lisääminen Talouden tasapainon ylläpitäminen	Kodin ja koulun yhteistyö. Vanhempien kasvatustyön tukeminen sekä koulukiusaamisen ehkäisy	Varhainen puuttuminen ilmeneviin ongelmiin ja ongelmien kasaantumisen sekä syrjäytymisen ehkäisy riittävällä henkilöstöllä. Hyvinvointikysely ja hyvinvointikertomus	Toteutunut. Kehittämistyö koko toimintakauden kestävä

Keskeisimmät tunnusluvut vuosilta 2020-2024

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Tuntikehys	1170,5	1142,33	1180,59	1209,1	1260,5
yleisopetus	1013,5	985,33	995,17	1003,93	1038,5
luokkamuotoinen eo	100	100	125	135,42	150
yksilöllinen eo	57	57	60,42	69,75	58
Henkilökunta					
- opetushenkilöstö	52(47)*	53 (48)*	54 (48)*	54 (49)*	56 (51)*
- ohjaajat			5	5	5
- muu henkilökunta	2	2	3	3	3

* tarkennus opetushenkilöstöön: Sulkeissa oleva luku on pelkästään yläkoululla opettavien määrä. Ensimmäisessä luvussa on mukana myös opettajat, joiden pääkoulu on jokin muu.

Lukiokoulutus

Palvelukuvaus

Lapuan lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin yliopistossa, korkeakoulussa, ammattikorkeakoulussa tai lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa valmentava toisen asteen oppilaitos, jonka ylläpitäjä on Lapuan kaupunki. Lapuan lukion tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolisesti painotettua lukiokoulutusta. Opetuksen järjestämisessä pyritään siihen, että opiskelijoiden opintojaksovalinnat toteutuisivat mahdollisimman laajasti. Opetushenkilöstön kanssa yhteistyössä päivittäisestä koulutyön sujumisesta pitävät huolen lukion hyvinvointiryhmä ja opiskelijakunnan edustajana opiskelijakunnan hallitus ja opiskelijafoorumi.

Lapuan lukio toimii keväällä 2019 valmistuneissa tiloissa.

Lukiokoulutuksen kannalta keskeisiä sidosryhmiä ovat Lapuan yläkoulu, Sedu Lapua, Lapuan kansalaisopisto, Lapuan kaupunginkirjasto, Lapuan musiikkiopisto, Lapuan kulttuuritoimi, Lapuan nuorisotoimi, Opinlakeus-verkosto ja Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Vuonna 2024 lukion toiminta toteutui asetettujen tavoitteiden osalta lähes suunnitellusti.

- Kouluturvallisuutta kehitettiin yhteistyössä turvallisuuskoordinaattori Ilpo Rantalan ja Sedu Lapuan kanssa.
- Opiskelijoiden, henkilöstön ja sidosryhmien osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistettiin esim. koulutusten ja tema-/tapahtumapäivien avulla.
- Yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kanssa jatkettiin opiskeluhuollon palveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi.
- Johtotiimi-, johtoryhmä- ja ryhmänohjaajatiimityöskentelyä kehitettiin ja kehitetään edelleen osana koulun toimintakulttuuria.
- Opetussuunnitelma 2021: opintojaksovalintojen toteutumista seurattiin ja lukion toimintakulttuuria kehitettiin uuden opetussuunnitelman mukaisesti.
- Lähilukion markkinointia jatkettiin yhteistyössä Lapuan yläkoulun kanssa ja alueellisessa Opinlakeus-verkostossa.
- Oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia seurattiin.

Verrattuna valtakunnalliseen trendiin lukiokoulutuksen valinneiden osuus perusopetuksen päättäneiden ikäluokasta oli Lapualla pienempi: valtakunnallisesti 55% hakeutui ensisijaisesti lukioon ja Lapualla 50% eli 95/190 hakijasta. Viiteen edelliseen vuoteen verrattuna Lapuan tulos on hyvä: v. 2023 41 %, v. 2022 43 %, v. 2021 49%, v. 2020 52%, v. 2019 56 %.

Lapuan lukio oli ensimmäisenä hakutoiveena 46 %:lla hakijoista eli 87/190 hakijalla. Viiteen edelliseen vuoteen verrattuna tulos on hyvä: v. 2023 34 %, v. 2022 38 %, v. 2021 44%, v. 2020 52 %, v. 2019 46 %.

Kevään yhteishaussa Lapuan lukioon oli haettavana 100 paikkaa. Lukioon hyväksyttiin 91 opiskelijaa yhteishaussa ja 1 opiskelija rehtorin päätöksellä. Näin lukio-opinnot aloitti 92 opiskelijaa. Nyt ensimmäisen vuoden opiskelijoita on 91 (tilanne 20.1.2025 mukaan).

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin lisääminen	Kouluturvallisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys	Turvallisuuskävelyt, poistumis- ja suojautumisharjoitukset 1-2 krt/lukuvuosi. Opiskelijoiden osallisuuden lisääminen:	Toteutui

		<p>1. opiskelijakunnan hallituksen ja opiskelijafoorumin toteutuneet kokoukset/kokousten määrä</p> <p>2. opiskelijakunnan tekemät aloitteet ja niiden toteutuminen/tehtyjen ja toteutuneiden aloitteiden määrä</p> <p>Kouluun kiinnittymisen ja yhteisöllisyyden tunteen lisääminen/Yhteisöllisten tapahtumien määrä.</p> <p>Kouluturvallisuuteen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemukseen liittyvän datan kerääminen/ Hyvinvointikysely</p>	
Hyvinvoinnin lisääminen	Hyvinvointialueyhteistyö	<p>Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen ja yhteisöllinen/yksilöllinen opiskeluhoolto: toteutuneet kokoukset/kokousten määrä laaditut toimintasuunnitelmat/vuosikellot, toiminnan arvioiminen lukuvuoden lopussa/arviointiraportti</p>	Toteutui
<p>Hyvinvoinnin lisääminen</p> <p>Väestönkasvu</p> <p>Talouden tasapainon ylläpitäminen</p>	50 % lapualaisista peruskoulun 9. luokan oppilaista aloittaa toisen asteen opinnot Lapuan lukiossa syksyllä 2024.	<p>Ysiluokkalaisten ja huoltajien lukioinfot. Yläkoulun kasiin ja ysiin tutustumiskäynnit lukiolla.</p> <p>Lukio-opinnot aloittavien määrä elokuussa 2024.</p>	<p>Toimenpiteiden osalta tavoite toteutui.</p> <p>Opiskelijamäärätavoite lähes toteutui.</p>

Keskeisimmät tunnusluvut vuosilta 2020-2024

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Opiskelijamäärä	222	258	269	246	248
Tuntikehys					
- opetus	346,46	369,13	376,21	366,62	365,07
- opinto-ohjaus	9,58	10,38	1,83	3,80	4,17
- lukioresurssi	53,13	59,67	62,03	58,31	56,43
- kerroinlisä	34,34	37,71	37,62	37,96	36,51
Yhteensä	443,81	476,89	477,69	466,69	462,18
Tuntikehys/opiskelija	2,00	1,85	1,78	1,90	1,86
Opetushenkilöstö	23	23	23	23	23
- vakinaiset opettajat	19	19	19	19	19
- tuntiopettajat	4	4	4	4	4
koulusihteeri	1	1	1	1	1
kuraattori	1	1	1	-	-
koulunkäynninohjaaja				1	1

Opinto-ohjauksen opetussuunnitelman mukaisten opintojaksojen opetus sisältyy opetuksen tuntimäärään, osa opinto-ohjauksen ohjauksesta (=1 oj/ohjausryhmä) sisältyy lukioresurssiin.